

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلبه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی وقانونی

سال دوازدهم

۲ شنبه ۱ بهمن ماه ۱۳۳۵

شماره ۳۴۸۷

شماره مسلسل ۵۳
دوره نوزدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۵۳

صورت مشروح مذاکرات مجلس روزیکشنبه
۲۳ دی ماه ۱۳۳۵

فهرست مطالب

- (۱) تصویب صورت مجلس
- (۲) سؤال آقای عمیدی نوری راجع به تبدیل مدارس نظری بمدارس حرفه‌ای و جواب آقای وزیر فرهنگ
- (۳) تقدیم یک فقره سؤال بوسیله آقای قنات آبادی
- (۴) سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع بسد سازی در آذربایجان و جواب آقای معاون وزارت کشاورزی
- (۵) سؤال آقای صادق بوشهری راجع بپخش بنزین و جواب آقای وزیر دارائی
- (۶) تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی
- (۷) بیانات آقای وزیر امور خارجه در قبال بیانات جلسه قبل آقای دکتر بینا
- (۸) بیانات آقای دکتر بینا طبق ماده ۸۲ آئین نامه
- (۹) بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع با اجازه ضرب پیشین
- (۱۰) پنجاه دیناری
- (۱۰) اخذ رأی و تصویب گزارش ترمیم حقوق کارمندان رسمی تا پایه ۴ و خدمتگذاران جزء

(۱۱) تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

مجلس یکساعت و چهل و پنج دقیقه پیش از ظهر برپاست
آقای حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان: دکتر طاهری و دکتر سید امامی - مهندس فروغی - دکتر شاهکار - پردلی - کیگاسوسی - محمودی

دکتر امیر اصلان افشار - خزیمه علم - ارباب اکبر - معین زاده - خلمت بری - صراف زاده - مهندس بهبودی - کدیور - پرومند - صفاری - دکتر سعید حکمت - صدر زاده - کورس - امیر بختیار - ذوالفقاری - افخمی - مسعودی - سنندجی - ابتهاج - امامی خوئی - باقر بوشهری - رامبد

۲- سؤال آقای عمیدی

نوری راجع به تبدیل

مدارس نظری بمدارس

حرفه‌ای و جواب آقای

وزیر فرهنگ

رئیس - سؤالات مطرح است آقای

عمیدی نوری

عمیدی نوری - سؤال بنده از جناب

آقای وزیر فرهنگ راجع بیک موضوعی

است که مورد توجه مجلس شورای ملی

و تمام مردم علاقمند بامور تربیتی و اصلاحی

این مملکت است و مجلس شورای ملی این

نظر خودش را در ضمن لایحه بودجه ۱۳۳۵

که در اسفند ۱۳۳۴ بتصویب رسید در

این موضوع اثبات کرده است و آن تبصره

۲۶ قانون بودجه ۱۳۳۵ کل مملکتی

است که عبارتش را قرائت میکنم، جناب

آقای وزیر فرهنگ البته توجه داشته‌اند و

توجه خواهند فرمود تبصره ۲۶ قانون

بودجه صراحت دارد که «وزارت فرهنگ

مکلف است معادل اضافه اعتباری که بموجب

لایحه بودجه دریافت میدارد مدارس نظری

فعلی را بتدریج تبدیل بمدارس حرفه‌ای

نماید»

این تبصره صراحت دارد مقدمه‌اش

را هم بنده عرض کنم بنده خاطر می-

آید قبل از اینکه این لایحه مطرح بشود

وبکمسیون برود وقتی که اعتبارات برنامه

در کمیسیون برنامه تقسیم می‌شد برای هفت

سال یک رقم دومیلیارد و هفتاد میلیون ریال

برای وزارت فرهنگ برای هفت سال در

آنجا قید شده بود، بعضی از رفقا یادم

می‌آید مخصوصاً جناب آقای مهندس جعفرودی

نظری داشتند که ما بودجه فرهنگ را اضافه

می‌کنیم برای اینکه یک برنامه صحیحی از

نظر طرز تعلیم بوجود بیاید که مفید برای

مملکت و ایجاد کارهای عملی باشد حتی ایشان

نظرشان این بود که تمام دومیلیارد و هفتاد

میلیون را برای انجام اینکار مصرف

نمایند وزارت فرهنگ قول داد که در برنامه

سال آینده بناچار با بکنده این بود که بودجه مطرح شد البته این بودجه مال دولت بود این تبصره را مجلس شورای ملی تصویب کرد و جناب آقای مهندس جعفری و چند نفر دیگر از آقایان نمایندگان دادند و مجلس شورای ملی با اکثریت قریب با اتفاق این را تصویب کرد الان ۹ ماه ۱۰ ماه از سال ۳۵ می گذرد این تکلیف هم برای وزیر فرهنگ در اجرای قانون بود بنده سؤال کردم برای ما جناب آقای وزیر فرهنگ تشریح بفرمایند که در اجرای این تبصره چه اقدامی کرده اند آیا چند مدرسه نظری را تبدیل به مدرسه عملی کرده اند این مدارس نظری که تبدیل به مدارس عملی شده است در کجا است بالاخره چه فکری در باره این موضوع کرده اند این توضیحاتی که بنده عرض کردم جلا منظر توضیحات ایشان میشود البته اگر بدهم لازم بود بعضی عرض خواهم کرد

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ (دکتر مهران) - البته همانطور که نماینده محترم تذکر دادند تبصره ۲۶ قانون بودجه وزارت فرهنگ را مکتف کرده است در حدود اعتبار اضافی که بوزارت فرهنگ داده شده مدارس نظری را تبدیل به مدارس عملی کنند برای اجرای این قانون هم وزارت فرهنگ يك برنامه ای برای اینکار داشت یعنی بعد از تصویبات دستیان لازم بود که هم عرض مدارس متوسطه که در واقع يك تصویبات مکتفی است برای تصویبات مقدماتی و ابتدائی و در همین حال يك تصویبات مقدماتی است برای تصویبات عالی هم عرض این مدارس يك مدرسه حرفه ای و کشاورزی درست کنند بطوری که این اشخاصی که میخواهند يك رشته های مفید عملی را تحصیل کنند برای آنها هم وسائل فراهم و آماده باشد البته در طرف امسال وسال گذشته يك سلسله اقداماتی برای تأسیس این گونه مدارس بعمل آمده بنده صورت اقداماتی که در این باره شده چه از لحاظ تأسیس مدارس کشاورزی و چه از لحاظ خدمتشان عرض کنم بگذرد وقت را می گوید اجازه می خواهم که این صورت را بجناب آقای همیدی نوری تقدیم کنم که اقداماتی که در این باب در ظرف سال گذشته وسال جاری شده ملاحظه بفرمایند که چند دبستان کشاورزی چند دبیرستان کشاورزی و چند مدرسه حرفه ای و فنی وجود آمده البته بنظر بنده این اقدام تنها محدود و منحصر بآن مبلغی که بودجه وزارت فرهنگ اضافه شده نباید بشود البته باید توجه با احتیاجات مملکت داشته باشد خیلی بیشتر از این باید اقدام کرد برنامه

باید خیلی وسیع تر از این باشد (صحیح است) گوی يك نکته را باید توجه داشت و آن این است که تأسیس مدرسه حرفه ای و تأسیس مدرسه فنی يك وسائل و اسباب کار دیگری لازم دارد قریب از مدارس معمولی برای ایجاد دبستان کشاورزی متأسفانه ما برایمان وسائل هنوز فراهم نشده که مادر يك ساختمانهای مناسبی این مدارس را تأسیس کنیم و دائر نمانیم برای معمولی بحکم اضطرار می شود جائی را اجاره کرد زمین و زمینگی گذاشت چند نفر معلم در آنجا گذاشت و اگر معلمینی هم نباشند که از دانشسراهای مخصوص برای معلمی تربیت شده باشند کسانی را که لااقل معلومات و اطلاعات عمومی فارسی داشته باشند بعنوان معلمی برای آنها گماشت و آنها را با اسواد کرد ولی مدارس فنی اینطور نیست مدارس فنی جا وسائل بهتر و کامل تری را لازم دارد کارگاه میخواهد معلمین مخصوص میخواهد باین جهت است که مادر موازی این فکر اقداماتی کرده ایم برای تأسیس مدارس کشاورزی و مدارس حرفه ای و برای تربیت معلم بلكه فکر اساسی کردیم و آن عبارت است از ایجاد يك دانشسرای عالی فنی که در واقع مرکز تربیت معلمین حرفه ای و فنی است برای کشور که این ساختمان الان قریب دو ماه است شروع شده است این مؤسسه دارای ۱۵ رشته فنی خواهد بود که مجهز است بتمام وسائل کارگاهها و ماشین آلات و لوازمی که ضرورت دارد البته احتیاج خواهیم داشت که يك عده از معلمین را هم از خارج استخدام بکنیم در این مؤسسه ۱۵ رشته فنی مختلف را تحصیل خواهند کرد در رشته عالی و اشخاصی که آنجا فارغ التحصیل میشوند قادر خواهند بود که در مدارس حرفه ای و کشاورزی باشند استفاده دیگری هم البته از این مؤسسه از لحاظ تکنسینها و يك متخصصین فنی که در واقع کادری است که الان مملکت ما بوجودش احتیاج دارد خواهیم کرد البته امیدوار هستیم که این اقدامات زودتر به نتیجه برسد که ما بتوانیم این مدارس حرفه ای را توسعه بدهیم و موجباتی فراهم کنیم که این اطفاالی که استعداد و یاتوانائی يك تصویبات عالی برای رادر رشته های مختلف ندارند بتوانند در این مدارس فنی و حرفه ای معلومات عملی را بیاموزند که هم تأمین احتیاجات مملکت از اینراه بشود و هم اینکه آنها استعداد ایشان ضایع باطل نشود در قسمت برنامه ها هم مطالباتی شده و يك برنامه های تصویب رسیده و در اجرای این برنامه ها سعی کرده ایم در مدارس ابتدائی بتدریج کارهای دستی و عملی توأم با معلومات نظری آموخته بشود باین منظور که ذوق هنر و صنعت و کار در بچه ها بوجود بیاید و استعدادهای نهفته آنها آشکار شود

تا اینکه بعد از دوره تصویبات ابتدائی واقعا آنها بلكه ذوق هنر و صنعت دارند بتوانند در تصویبات حرفه ای وارد بشوند مدارس حرفه ای در تهران ، اصفهان ، شیراز ، بزم ، اهواز تبریز و مشهد الان وجود دارد (صحیح است) اینها را ما مجهز کردیم ۱۵ و مسائل ماشین آلات و لوازم کار عده معصلمین اینها نسبت بسال گذشته دو برابر شده یعنی باندازه ای خوشبختانه جوانان مازفت می کنند که ما باید سعی بکنیم وسائل را زودتر بزیادتر فراهم کنیم و بر تعداد مدارس بیفزاییم شاید خود جناب آقای همیدی نوری در مسافرتی که به تبریز تشریف آوردند ملاحظه فرمودند که هنرستان تبریز يك مرکز تربیت همین افراد فنی است و وسائل کارشان را هم امسال تکمیل کردیم و طبیعتی است از همه امور مهمتر برای ایجاد این مدارس تربیت معلم است و امیدوار هستیم باین مؤسسه جدیدی که الان ساختمانش شروع شده و از سال آینده يك قسمتی از آن برای خواهد افتاد و ماشین آلات و لوازم کارش هم سفارش داده شده و يك قانونی هم عنقریب تقدیم مجلس خواهد شد که اجازه استخدام بعضی از معلمین خارجی را هم تحصیل کنیم این مؤسسه که را ما افتاد و معلمین از آنجا بیرون آمدند البته میتوانیم برنامه را هم وسعت بدهیم (احسن)

رئیس - آقای همیدی نوری
عمیدی نوری - جناب آقای وزیر فرهنگ توجه نکردند بتکلیفی که قانون در تبصره ۲۶ برایشان قائل شده بنده ناچارم باز تبصره را برایشان قرائت بکنم جناب آقای وزیر فرهنگ میگویند وزارت فرهنگ مکتف است مدارس نظری فعلی را تبدیل به مدارس نظری عملی بکنند معادل اضافه بودجه تبدیل مدارس نظری بعملی معنایش این نیست که مدارس حرفه ای ایجاد بشود بودجه ای که در دست گذر روز باید مکتف بشود تا يك کارگر پیدا کنیم (صحیح است) چرا؟ برای اینکه همه این کارگرها رفته اند توی مدارس نظری که جناب آقای وزیر فرهنگ میگویند تربیت شده اند دیپلم گرفته اند حالا می آیند پشت میز این خطر ما را تهدید میکنند البته جناب عالی من خودم باین نکته برخوردیم که قبل از این هم که بیائید بوزارت فرهنگ در این فکر بودند حالا هم تلاش میفرمائید اما این تلاش متناسب باین تکلیف قانونی که برای شما معین شده نیست و ما نتیجه نگرقتیم بنده رقمی خواستم این سؤال شخصی نبود که فرمودید صورت را برای مملکت است در مجلس شورای ملی مطرح شده جناب عالی جواب بدهید که چند مدرسه نظری که در سال ۱۳۳۴ داشتیم مدرسه فلان و فلان جناب عالی تبدیل کردید بعملی يك دانشگاه را بفرمائید بنده قانع می شوم که جناب عالی در مقابل ۱ میلیارد اضافه ای که بشما داده شده يك مدرسه

من نشان بدهید که در سال ۳۴ نظری بود در مملکت و جناب عالی این را تبدیل کرده اند بعملی اما همه بد و بگویی من تسلیم هستم ولی متأسفانه و با کمال تأسف امسال دارد میگردد و بودجه سال ۳۵ هم بازنشاعا در این مجلس تصویب خواهد شد باز يك چند میلیون ۱۰۰ میلیاردی اضافه خواهد شد بودجه وزارت فرهنگ و بازم ما مواجه می شویم بر اینکه مدارس نظری افزوده شده و در نتیجه فشار بودجه مملکت وارد شده ما در نظر مائید جناب آقای وزیر فرهنگ خطر بزرگ برای مملکت و اجتماع ما هست که جوانان ما که دیپلمشان را میگیرند بیکار میگردند (صحیح است) یا باید در خیابان اسلامبول و لاله زار يك دیپلم گرفتند می آیند فشار می آورند اغلب آقایان در این فشار واقع شده اند مراجعه میکنند میگویند که آقا کار برای ما پیدا کنید که برویم پشت میز بپوشیم وقتی از اینها میبرسید پدر شما چکاره بوده خودتان از چه خانواده ای هستید اغلبشان در يك خانواده های هستند که بکارهای عملی و صنعتی میرد از نوری چون مدارس فعلی مملکت این وضع را ایجاد کرده که تمام جوانان تربیت می شوند برای تصویبات نظری و فشار با ادارات و هجوم تشکیلات و بان نتیجه منجر ساختن و بزرگ کردن این بودجه ای که ما داریم این بود جناب آقای وزیر فرهنگ که مجلس شورای ملی شما را مکتف کرد این يك میلیاردی که بشما اضافه می دهیم برای این نیست که بروید مدارس نظری ایجاد کنید و باز به هجوم با ادارات و فشار بملکت بیفزایید الان اغلب آقایان گرفتارید که اگر شیریانی خانه تان خراب بشود یا يك لوله تان بترکد می خواهید يك کارگر پیدا بکنید باید لوله را درست کنید ۴۳ روز باید مکتف بشوید تا يك کارگر پیدا کنیم (صحیح است) چرا؟ برای اینکه همه این کارگرها رفته اند توی مدارس نظری که جناب آقای وزیر فرهنگ میگویند تربیت شده اند دیپلم گرفته اند حالا می آیند پشت میز این خطر ما را تهدید میکنند البته جناب عالی من خودم باین نکته برخوردیم که قبل از این هم که بیائید بوزارت فرهنگ در این فکر بودند حالا هم تلاش میفرمائید اما این تلاش متناسب باین تکلیف قانونی که برای شما معین شده نیست و ما نتیجه نگرقتیم بنده رقمی خواستم این سؤال شخصی نبود که فرمودید صورت را برای مملکت است در مجلس شورای ملی مطرح شده جناب عالی جواب بدهید که چند مدرسه نظری که در سال ۱۳۳۴ داشتیم مدرسه فلان و فلان جناب عالی تبدیل کردید بعملی يك دانشگاه را بفرمائید بنده قانع می شوم که جناب عالی در مقابل ۱ میلیارد اضافه ای که بشما داده شده يك مدرسه

خاص است مثلا سی میلیون تومان این اضافه بودجه مربوط با اجرای آن اصل تر فبع حقوق معلمین بود که اضافه حقوق باید بایشان داده بشود بنابراین این ارتباطی به تبدیل مدرسه نظری بعملی ندارد بیست میلیون تومانش از اعتبارات بودجه کل کشور به بودجه فرهنگ علاوه شد برای پرداخت تفاوت ارز محصلین مقیم خارجه يك قسمت از این اضافه اعتبار مربوط بود بتوسعه مدارس ابتدائی الان در کشور ما باید مطابق آمار صحیح سه میلیون نفر در مدارس ابتدائی تحصیل کنند این قانون تعلیمات اجباری است حداقل معلومات است که باید باطفال مردم آموخته بشود سواد خواندن و نوشتن و يك اطلاعات عمومی که ضروری و واجب است از این سه میلیون نفر در حال حاضر يك میلیون در مدارس هستند دو میلیون بیرونند البته این دو میلیون که بیرون هستند شاید يك عده ای پدر و مادرشان بفکر آنها نباشند که آنها را به مدرسه بگذارند که ما مکتفیم آنها را و ادار کنیم که بچه ها بشان را به مدرسه بگذارند ولی عده زیادی هم هستند که هجوم می آورند و دلشان می خواهد بنابراین صحبت این مطلب بچه ما بیائیم يك مدارس را تبدیل بکنیم نیست باید فکری را هم بکنیم که هنوز دبستانهای ما باندازه کافی نیست بنابراین آن سه میلیون تومان بیست میلیون که عرض کردم يك قسمت از این اعتبارات صرف ایجاد دبستانهای جدید شده و باید در ظرف چند سال آینده هم بشود بنابراین يك مبلغ خیلی محدود و کم برای انجام این منظور باقی مانده و ما در حدود آن مبلغ اقداماتی کردیم که بنده حالا بطور اجمال چون فرمودند لازم نیست صورت بایشان داده بشود عرض می کنم که همه آقایان مطلع بشوند بنده بطور اجمال عرض می کنم مادر امسال ۲۸ باب دبستان روستائی کشاورزی اضافه کرده ایم ۶۰ باب دبیرستان کشاورزی علاوه کرده ایم چهار باب دانشسرای کشاورزی درست کرده ایم دو بیست سری لوازم و اسباب کار تجاری و وسائل حرفه ای برای مدارس ابتدائی تهیه کردیم که بتمام نقاط کشور فرستادیم اعتباراتی هم در اختیار این مدارس گذاشته ایم که این کارگاهها بشانرا بتوانند راه بیندازند یعنی مواد اولیه و لوازم کار داشته باشند شعب جدید ریخته گری لوله کشی برق فلز کاری در هنرستانهای موجود دایر کردیم يك آموزشگاه نساجی و رنگرزی که سابق در تهران وجود داشت و تقریبا تعطیل شده بود بمناسبت نداشتن جانولوازم کار این آموزشگاه را هم احیا کردیم و حالا مشغول کار است سه هنرستان جدید در اهواز و قزوین زد دایر شده است يك رشته درود گری در رشت علاوه شده يك سری ماشین آلات برای هنرستان تهران فراهم شده و نقشه های ساختمان جدیدی برای کارگاههای آنجا آماده شده که عنقریب با اختتام آن شروع میشود يك کلاس

شده دانشکده پزشکی ۱۹۸ میلیون بودجه ۲۸۸ میلیون یعنی در تقسیم اعتبارات با کمال خوشوقتی بر بودجه وزارت فرهنگ با همین بودجه ناچیز و بزرگ حتمی که تهیه میشود با کمال بسیار مناسبی اضافه شد و نظر مملکت و مجلس شورای ملی بر این است که مدارس نظری فعلی که در سال ۳۴ داشتیم در سال ۳۵ باین رقمی که بان اضافه شد یعنی يك میلیارد بآن اضافه شد در این حدود این مدارس نظری موجود در سال ۳۴ در ۳۵ تبدیل شود بعملی چرا؟ اینكه بیفزاییم شاید خود جناب آقای همیدی نوری در مسافرتی که به تبریز تشریف آوردند ملاحظه فرمودند که هنرستان تبریز يك مرکز تربیت همین افراد فنی است و وسائل کارشان را هم امسال تکمیل کردیم و طبیعتی است از همه امور مهمتر برای ایجاد این مدارس تربیت معلم است و امیدوار هستیم باین مؤسسه جدیدی که الان ساختمانش شروع شده و از سال آینده يك قسمتی از آن برای خواهد افتاد و ماشین آلات و لوازم کارش هم سفارش داده شده و يك قانونی هم عنقریب تقدیم مجلس خواهد شد که اجازه استخدام بعضی از معلمین خارجی را هم تحصیل کنیم این مؤسسه که را ما افتاد و معلمین از آنجا بیرون آمدند البته میتوانیم برنامه را هم وسعت بدهیم (احسن)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ
وزیر فرهنگ عرض کنم این صد میلیون تومانی که بشما فرمودند نبود چه وزارت فرهنگ اضافه شده يك قسمتش برای مصارف

تربیت معلم فنی در تهران دایر شده است که مشغول کار هستند و از تمام شهرستانها معلمین آمدند در آنجا تربیت میشوند که برگردند در این مدارس فنی کار کنند دانشسرای عالی فنی همانطور که عرض کردم با ۱۵ شعبه فنی ساختمانش شروع شده است ماشین آلات و تمام لوازم کار آن سفارش داده شده است برنامه کارهای دستی در دبیرستانها موقع اجرا گذاشته شده است و عده زیادی از دبیرستانهای موجود در حال حاضر مجهز بوسائل کارهای دستی و عملی شده اند و معصلمین در آنجا ها کار عملی می کنند عده ای از دبیرستانهای دختران که معمولا تصویبات آنها صرفا نظری بود این مدارس مجهز شده است بگلبه وسایل خیاطی و طباشی و خانه داری و بچه داری که جمع این عده در تمام کشور ۶۸ باب است یعنی ۶۸ باب مدرسه دخترانه دارای کارگاهی هستند از قبیل کارگاه فنی خیاطی و لوازم طباشی و همینطور لوازم بچه داری این اقداماتی است که شده (فئات آبادی - لوازم بچه داری چیست؟) البته بنده عرض میکنم که این اقدامات غیر کافی است بنده عرض کردم قطع نظر از آن تکلیف قانونی بالاخره بایستی این مدارس در این کشور وجود بیاید و بوجود آمدنش هم فرغ تهیه جا است این که میفرمایند مدرسه نظری را تبدیل کنند مدرسه حرفه ای اگر معنایش این است که تابلوی مدرسه را عوض کنند کار سهلی است يك مقدار تابلوی جدید درست کنند و تابلوهای سابق را بردارند اما اگر بنا بشود آن مدرسه که در خانه اجاره ایست این را بخواهند تبدیل کنند به مدرسه فنی و حرفه ای اینکار با وضع فعلی اصلا معنی ندارد چگونه ممکن است این کار را کرد قبل از این که يك ساختمانی را فراهم کنیم که دارای کارگاه باشد این ماشین آلات و لوازم کار باشد معلم تربیت کردی که عملی بوده است یعنی مدارسی که ساختمان مناسب برایش فراهم شده مجهز بوسائل کار را آماده کرده اند و تا این وسائل فراهم نشده بنظر بنده عملی نیست که مدرسه نظری تبدیل به مدرسه حرفه ای بشود اگر منظور آقایان این باشد که این مدارس را تبدیل کنیم (همیدی نوری - صریح قانون است) میدانم صریح قانون است ولی نکته است که آن مکان را تبدیل بکنند قانون حرفه ای پس معنایش این است که دبیرستانی که ساختمانش مناسب است برای دبیرستان حرفه ای تبدیل کنند و الا در اطراف و کلاس يك خانه اجاره ای کارگاه فنی و حرفه ای در آن دایر کردن چطور میشود کار حرفه ای آموخت البته بایستی ساختمان را مناسب کرد وسایل و ماشین آلات لازم را تهیه کرد معلم تربیت کرد و بعد مدرسه را

درست کرد غیر از این هم نمیشود و گویان کار در زمانی که برنامه اول هفت ساله مطرح بود در هشت سال قبل این موضوع مورد مطالعه واقع شد برنامه وزارت فرهنگ از همان تاریخ معین بود خود بنده که در خارج بودم به بنده روی آن برنامه دستور داده شد که ۶۰ نفر معلم کشاورزی و حرفه ای استخدام بکنیم بفرستم ما هم اقدام کردیم عده ای هم داوطلب شدند بعد نوشتند که بحرحالا ارز نداریم مشکلات ارزی است و بعد هم متأسفانه منصرف شدند ارزی است و بعد هم متأسفانه منصرف شدند و الا اینکار از آن کارهایی بود که قرار بود از هفت هشت سال پیش شروع بشود و اگر در آن موقع این کار شروع شده بود الان نتیجه رسیده بود و بعد که متأسفانه مشکلاتی شتون مملکت مؤثر بود در حرفه های این کشاورزی و حرفه ای برنامه های برای مدارس تأثیر را کرد يك برنامه های برای مدارس کشاورزی و حرفه ای وجود آمده بود و این برنامه درست اجرا نشد و متوقف شد حالا دوباره شروع کردند ولی این يك کاری نیست که در ظرف يك روز و دوروز و شاید در ظرف يكسال و دو سال به آن وسعتی که فکر می فرمائید بشود انجام داد این کار باید بتدریج عملی بشود ما هم در صدد هستیم و یقین داشته باشید که سعی خواهیم کرد منظور آقایان بهترین وجه تأمین بشود و قانون هم اجرا بشود

- ۳- **تقدیم يك فقره سؤال**
بوسیله آقای فئات آبادی
رئیس - آقای فئات آبادی بفرمائید **فئات آبادی -** سؤالی است از وزارت دارائی راجع بانظر خدمت اشخاص تقدیم میکنند
- ۴- **سؤال آقای مهندس اردبیلی راجع بسدسازی در آذربایجان و جواب آقای معاون وزارت کشاورزی**
رئیس - آقای مهندس اردبیلی بفرمائید

مهندس اردبیلی - سؤال بنده مربوط با مورد سازی در رودخانه های آذربایجان است (مهندس فروهر - مال همه جا اینطور است) البته آقایان اطلاع دارید که آذربایجان يك منطقه کشاورزی است (دکتر وکیل - همه جای مملکت کشاورزی است) دارای جلگه و فلات بسیار خوبی است) امور کشاورزی است که اگر دولت بتواند در دروی رودخانه های که اغلب از کوه های زاگروس و دامنه کوه های البرز که در آذربایجان جوش خورده اند سرچشمه بگیرد سد به بنده نتیجه بسیار خوبی گرفته میشود چون این رودخانه ها هیچکدام دارای سد نیست باین نتیجه این آهای شیرین و قابل استفاده بندر اچاچه های رضاییه و خزر

فرماید اوله ها را از بار کتید خوب این مغارح سنگینی هم دارد بی خرج نیشود. ولکن این اقدامات تاحالا شده و بنده می توانم یک موضوع بضرر قاطع خدمت آقایان عرض کنم و آن این است که لوله کشی نفت که از اهواز به تهران بوسیله شرکت ملی نفت شده است یکی از نااقتصادترین اقداماتی است که شده است این را شرکت ملی نفت در زمان دولت سابق شروع کرد و واقعاً یکی از بهترین اقدامات بوده است که نتایج بسیار خوبی در بر خواهد داشت البته بهره برداری وقت میخواید چون دستگاه ارتباط و تلفن میخواید صرف نظر از همه این توضیحات راجع به طرز توزیع همانطور که مورد نظر آقایان بوده اینکه یک برنامه جامع قری دست بشود این راه مادر شورایی ملی نفت مورد نظر قرار میدهم و در اطرافش مطالعه میکنم نمایندگان محترم مجلس شورای ملی هم در شورایی ملی عضویت دارند نه نظارت. حق رای دارند ناظر نیستند مصوبه این را خواستم حضورتان عرض کنم موفقی که رای گرفته میشود مثل فرضاً خود وزیر دارائی و مدیر عامل سازمان برنامه یک رای دارند این است که این مورد نظر قرار خواهد گرفت امیدوارم که با ساختن این جایگاههای جدید و مطالعاتی که خواهد شد و پروژههایی که تهیه خواهد شد و وسائل راحت مردم زودتر فراهم بشود بخصوص که روز بروز برآمدن تقاضای هم همانطور که فرمودند افزوده میشود این بود عرضی که داشتم

۶- تقدیم دو فقره لایحه بوسیله آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - ضماً

اگر جناب آقای رئیس اجازه فرمایند موقع را مفتنه میخوامم برای اینکه وقت آقایان نمایندگان محترم را بیشتر نگیرم دو لایحه را از طرف دولت تقدیم مجلس محترم شورای ملی مینمایم یک لایحه است راجع به معاینه دائمی وزارت خانهها و با تقدیم این لایحه ایکه قبلاً مجلس سناده شده است و از آن مجلس بمجلس شورای ملی احواله شده است آن لایحه قبلی را مسترد میدارم و این لایحه را تقدیم میدارم یک لایحه دیگری هم هست از نظر اسکان مشاورین فارس که برای آنها یک وسایل جدیدی برای امور کشاورزی فراهم میشود از نظر مصالح عالی لایحه اش تهیه شده است و این لایحه را بمجلس محترم تقدیم میکنم (سلطانی- املاک دولت را خود دولت میخواید بفرده) (پرفسور اعلم- بشرطی که دو مرتبه بی ندمند چون یک دور خریدند مرتبه گرفت)

رئیس - آقای صادق بوشهری

صادق بوشهری - این جا که برای جناب آقای وزیر دارائی یک سوء تفاهمی

ایجاد شده بنده هیچوقت تعرض نکردم جناب عالی خدای نکرده در انجام وظیفه تغلف کردید بنده عرض کردم قوانینی که گذشته طوری گذشته که جناب عالی را که وزیر دارائی هستید ناظر بر جمع و خرج کل مملکت هستید از دخالت در این شرکت منوع کرده قصد بنده این بود اما جوابی که شرکت ملی نفت داده است تصور میکنم مربوط به سؤال بنده نبود برای اینکه بنده راجع به فروش بنزین سؤال نکرده بودم که جواب دادند فروش بنزین این مقدار میشود بنده می گویم از جایگاهها که بنزین میروند بگیرند تلمیهها که خراب هستند چرا درست نمیکند چرا خراب است؟ مقصود بنده اینست که شصت تا هفتاد تا تلمیه در این شهر نمی تواند اداره کنند این سؤالی که بنده کرده ام تصور نفرمائید که ابتدا بساکن سوال کرده ام البته یک مرتبه بنده چندین مرتبه بنده اینجا را دیدم و رفتم ام خدمت خود جناب آقای بیات آقای دکتر فلاح، خود آقای مدیر کل بخش تذکره دارم گفتیم که این نواقص در کار شماست مرتفع کنید، عرض و مرض هم ما نداریم ما میخوایم برای گرفتن بنزین معطل نشویم و تلمیه ها و کارهایشان مرتب باشد و چون ترتیب اثر ندادند بنده مجبور شدم که سؤال کنم و وقت مجلس شورای ملی را بگیرم بنده چندی پیش خودم خواستم بنزین بگیرم مسافرت خارج میخواستم بروم، بعد از اینکه نیم ساعت جلو شنبه معطل شدم وقتی نوبت بنده رسید متصدی گفت که بیش از ده لیتر نمی توانم بخرم بنده عرض کردم که سائیر تلمیهها میخوایم پنجاه لیتر بدهیم سایرین معطل می شوند گفتیم من میخوامم مسافرت خارج بروم وضع مرا هم در نظر بگیرید باید از اینجا نسیاعت بروم شهر نسیاعت بر گردم در نتیجه یک ساعت معطل میشوم در صورتیکه اگر بنده پنجاه لیتر بدهیم آن اتومبیل بدی بیش از پنج دقیقه معطل نمی شود هر چه کردم نشد گفت دستور داده اند رفتم پیش رئیس گفتم گفت نمیشود این دستوری است که ما داده اند گفتیم که بیس یک چیزی بنویسید که من آمده ام بنزین بگیرم و شما ننیدید گفت من برای فروش بنزین ایستاده ام مدرک کتبی که بدست کسی نیاید بدهم گفتم شما فروشنده و من خریدار فرمائید ۵۰ لیتر بدهید بروند بنده ۱۰ لیتر را با هم نداریم بلند شد آمد دم در گفت به آقایان ۱۰ لیتر بدهید بروند بنده ۱۰ لیتر را گرفتم و بگراست رفتم خدمت جناب آقای بیات در شرکت ملی نفت قضیه را گفتم گفت میخواستید خودتان را معرفی کنید ولی من سابقه بی از این کار داشتم خواستم معرفی کنم وانگهی بنزین خریدن که معرفی کردن نمی خواهم این پول میدهم و بنزین

داشته باشیم و بیعین جهت هم یکی از اشخاص شایسته و بسیار محترمی را که خود جناب آقای دکتر بیشتر با آنها همکارم داشتم و لازم بود که در این مورد اشاره کنم که جناب آقای معتمدی نماینده اند از ما خواهش کنند که ایشان را بفرستیم و ایشان واقعاً قصد کاره گیری و انزوا داشتند و جناب آقای ملاء خواهش کردند همکاری کنند چون سابقه بسیار طولانی با آقای ملاء داشتند نمی توانستند خواهش ایشان را قبول نکنند البته نتیجه ما موریت کانادا را قبول کردند ما هم که می خواهم سنگ زین بنای دوستی خود را با کانادا بگذاریم خواستیم یک سنگ محکم و استواری باشد و واقعاً ایشان شخص شریفی هستند و بیچوجه نبایستی خدای نا کرده حقایق را بورد بگری گفت مطلب دیگر هم راجع به وزارت امور خارجه فرمودند که یک تبعیضاتی شده حقاً باید عرض کنم در وزارت امور خارجه همانطور که ایشان فرمودند خیلی سخت مسابقه هست یعنی همین سال گذشته که ما ۳۲ نفر عضو وزارت برای وزارت امور خارجه بطور مسابقه گرفتیم و از دانش مندان و استادان دانشگاه خواهش کردیم از آنها امتحان بگیرند خودمان هیچ دخالتی نداشتم و از ۳۴ نفر فقط سه چهار نفر انتخاب شدند و بیست و چهار نفر دقت شده است و هیجوقت نظر خاص نیست و اگر جناب آقای بوربور هم چند جلسه قبل دفاع فرمودند از حیث اینست که سازمانی که ما میخواستیم تقدیم کردیم و چند جلسه در کمیسیون وزارت امور خارجه مطرح بود ایشان معترض هستند و میدانند که چند وقت شده است که آینده وزارت امور خارجه را بطور خیلی صحیح و همانطور که مطلوب ایشانست قرار بدهیم و انشاء الله یک کادر صحیح و مریزی برای وزارت امور خارجه تهیه کنیم و مطالب ایشان که کمال مطلوب همه ماست بتدریج انشاء الله تهیه میشود اما اینکه فرمودند که اولاد و بی اعمامشان در اروپا هستند بنده اطلاع ندارم ولی حاضریم که در خارج هر گونه فرمایشاتی داشته باشید گوش بدهم و انجام بدهم (احسن)

۸- بیانات آقای دکتر بیات طبق ماده ۸۲ آئیننامه

دکتر بیات - عرایضی دارم طبق ماده ۸۲

رئیس - مگر تعریفی شده؟

دکتر بیات - سوء تفاهمی شده میخواید توضیحی بدهم

رئیس - بفرمائید.

دکتر بیات - بنده از اینکه جناب آقای وزیر امور خارجه تشریف آوردند و بلافاصله باریض بنده جواب دادند تشکر می کنم چنانکه همه آقایان اطلاع دارند بنده در عرایض خود نظر شخصی ندارم و هیچوقت کلیات را نگفته ام و همیشه منافع و مصالح

ملکتی را در نظر گرفته ام خود جناب آقای وزیر امور خارجه فرمودند که امسال ۳۲ نفر امتحان داده میزند و فقط ۲ نفر قبول کرده اند بنابراین تا امسال هیچوقت مسابقه در وزارت امور خارجه نبوده است و این آقایان همیشه با توجیه میفرمودند و بنده استدعا کردم از آقای وزیر امور خارجه که طوری نکنند که بنده اینجا اسم بیرم و همانطوری که فرموده در خارج اسامی را میدهم چون جناب آقای امیر نصرت اسکندری فرمودند که بنده اسم نبراهیم نمیرم بنده نظر شخصی ندارم و حالا هم به جناب عالی جواب در این قسمت میدهم اما راجع بکارمندان وزارت امور خارجه بنده مطلقاً اسائه ادب نکردم و میدانم در وزارت امور خارجه کارمندان بسیار لایقی هستند و فوق العاده هم لایق هستند منتهی استثنائاتی هم هست که چون آقای وزیر امور خارجه را شخص لایق و کاردانی میدانم خواستم است ایشان باز باشند جناب آقای وزیر امور خارجه شما بیاید پشت این تریبون بمن بفرمائید که چند نفر عضو وزارت امور خارجه دارید که میتوانید اینها و اسفیر کبیر بکنید؟ چند نفر وزیر مختار می توانید از کادر فعلی وزارت امور خارجه بخارج اعزام دارید؟ شما باید کادر وزارت امور خارجه را طوری تربیت کنید که سیاست خارجی مملکت را اداره کند البته سیاست خارجی ما بسیار خوب اداره شده است ولی آنهم از تهران اداره شده است نه از خارج این آقایان بوظایف خودشان آشنا نیستند جناب آقای وزیر امور خارجه باید کادر را طوری تربیت کنید که بتوانند سیاست کلی مملکت را در خارج اداره کنند و خودشان را عضو این مملکت بدانند و فردی از جامعه بدانند و بکار مردم در خارج رسیدگی کنند و احتیاجات ما را رفع کنند نه اینکه بیست و اشتغال کنند و از پشت میز هم بیرون نیایند و در آن مملکتی هم که زنده گی کرده اند کوچک مایش را نشناسند (احسن) (صحیح است)

۹- بقیه مذاکره و تصویب گزارش کمیسیون دارائی راجع به اجازه ضرب پیشز پنجاه دیناری

رئیس - در جلسه پیش شور دوم گزارش مربوط به پیشز پنجاه دیناری مطرح بود و اعلام رای شد اکثریت نبود حالاً ماده ۱ قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱- بوزارت دارائی اجازه داده میشود تا میزان یکصد میلیون ریال پیشز پنجاه دیناری برونز که ترکیب آن در قانون نهم اسفند ماه ۱۳۱۵ مشخص شده تعیین وزن و ابعاد آن بعهده دولت معمول گردیده علاوه بر آنچه طبق قوانین سابق اجازه ضرب آن داده شده در ضرابخانه ضرب و بجزایران بگذارند

رئیس - کسی اجازه صحبت نخواهد داشت آقایان که با ماده اول موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده دوم

مطرح است (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۲- معادل صد در صد ارزش اسمی مسکوک پنجاه دیناری برونز که بموجب این قانون ضرب می شود پس از وضع هزینه های لازم بحسابوجه الضمان در بانک ملی ایران با مانت در حساب مخصوص سیرده خواهد شد

رئیس - کسی اجازه صحبت نخواهد داشت

بنابر این رای گرفته می شود بماده دوم آقایانی که موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده سوم قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۳- اقداماتی که باستناد لایحه ضرب مسکوک پیشز پنجاه دیناری مورخ ۱۳۴۲ به عمل آمده و باین قانون تطبیق مینمایند مورد تأیید است

رئیس - کسی در این ماده اجازه نخواهد داشت آقایان موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۴ قرائت میشود

ماده ۴- وزارت دارائی ماه و راجری این قانون است

رئیس - رای گرفته می شود بماده ۴ آقایان موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد کلیات آخر مطرح است آقای بزرگ ابراهیمی از حضور جناب آقای وزیر دارائی استدعا میکنم توجه فرمایند چون موضوع پیشز و پشتوانه اسکناس و پشتوانه پیشز مطرح بود بنده خواستم یک تذکره ای عرض کنم با وضع امروزی مملکت و مخارجی که در بودجه پیش بینی می شود بودجه مملکتی و سازمان برنامه و امثالهم در سال شش میلیارد تومان معاملات مؤسسات دولتی است در صورتی که تمام اسکناس موجودی ما بیش از یک میلیارد و دویست هفتاد میلیون تومان نیست از این مقدار هم در حدود ۸۵۰ میلیون تومان در دست مولدین اولیه است توی تشک گذاشته و رویش خوابیده اند و اصلاً در جریان نیست برای مثال عرض می کنم یکی از شهرستانهای آذربایجان بنام رضایه است در سال ۶۵ میلیون تومان اسکناس آنجا وارد می شود در حدود ۱۵۰ هزار تومان پنجاه تومانی از یوهای قدیم داشت اصلاً فراموش کرده بود بیارند به بانک بدهد و سوخت با این وضع هشت سال دیگر نه سال دیگر شامحتماً محتاج بشتر اسکناس خواهید شد و این یک مساله مهم اقتصادی است که بنده البته سر رشته ندارم همینطوری عرض میکنم بطرف انفلاسیون شمارا میبرد تکلیف این چیست برای این چه فکری می خواهید بکنید و چه نقشه ای در دست دارید اگر یکسال

دیگر این پولهای ۲۵۰ میلیون موجودی هم رفت بدست آن مولد اولیه و برنگشت بیرون و در جریان بانک نمائند تکلیفستان چیست؟ آخر همین امسال جناب آقای وزیر دارائی مجبورند در حدود سیصد میلیون تومان پرداخت کنند اگر هم خلاف عرض میکنم بفرمائید من حرف میکوی این سیصد میلیون را از کجا میآوردید؟ ما باید یک فکری بکنیم برای موضوع اسکناس (صحیح است) بنده معتقدم با عقل ناقص خودم و عدم سواد اقتصادی (صحیح است) بله خیلی صحیح است مثل همه تان، دوسه نفر شاید این موضوع را از من بیشتر بفهمند عرض کنم یک فکر اساسی برای نشر اسکناس یا جلوگیری از این خطری که در آینه متوجه خواهد شد باید بشود این عرضی بود که بنده داشتم سؤال میکنم فقط عرض میکنم

رئیس - دیگر کسی اجازه نخواهد داشت

رای گرفته می شود بمجموع لایحه آقایان موافقت فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد بدولت ابلاغ می شود

۱۰- اخذ رای و تصویب گزارش ترمیم حقوق کارمندان رسمی تا پایه ۴ و خدمتگزاران جزء

رئیس - لایحه ای راجع به ترمیم حقوق مستخدمین جزء و کارمندان تا پایه ۴ از مجلس سنا رسیده که از مجلس فرستاده شده بود یک نظر مشورتی داده اند که قرائت می شود

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

لایحه شماره ۳۱۱۶۷-۳۱۱۶۸-۳۱۱۶۹-۳۱۱۷۰

دولت راجع به ترمیم حقوق کارمندان رسمی تا پایه ۴ و خدمتگزاران جزء که طی مرقومه شماره ۳۱۶۶-۳۱۶۷-۳۱۶۸-۳۱۶۹ از مجلس شورای ملی بمجلس سنا ارسال شده بود در جلسه روز شنبه بیست و دوم دیماه یک هزار و سیصد و سی و پنج عیناً بتصویب مجلس سنا رسیده اینک مراتب برای استحضار عالی اعلام می شود

نایب رئیس مجلس سنا- جواد بوشهری

رئیس - رای گرفته می شود باورده آقایان بترتیب تشریف بیاورند آقایانی (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل توسط آقای سعیدی (متشی) اعلام و آقایان در محل نطق حضور یافته و رای دادند)

آقایان: قوام شیانی، دکتر بینا، پرفسور اعلم، عماد تربتی، مشایخی صفاری، خزازی، مهندس اردبیلی، بزرگ نیا، قنات آبادی، صادق بوشهری، حمید بختیار، باقر بوشهری، حشمتی، مشار، فضائی، محمودی، مهندس ظفر، سلطان مراد بختیار، عباسی، دکتر و کبلی، دکتر عمل، سنندجی، فخر طاطبائی، کورس، ساکینیان، هدی، دکتر امین

ورقه سفید علامت امتناع، دو بزرگ

۱۱- تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - جلسه را ختم میکنم جلسه آینده روز سه شنبه خواهد بود (مجلس پنج دقیقه قبل از ظهر ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - رضاحکمت